

SİRKÜLER (2022'57)

KONU: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun; Türk Lirası Kredi Kullanımına Döviz Varlığı Sınırı Getirilmesine İlişkin Kararı.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK)'unun 24.06.2022 tarih ve 10250 sayılı Kararı ile Türk Lirası kredi kullanımına döviz varlığı sınırı getirilmiş olup, bu sınırlama.

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin; Yabancı Para (YP) nakdi varlıklarının Türk Lirası (TL) karşılığı 15 milyon TL'yi aşan ile en güncel finansal tablolara göre aktif toplamından veya son bir yıllık net satış hasılatından büyük olanın %10 aşması durumunda, söz konusu şirketlere TL cinsinden yeni bir nakdi kredi ticari kredi kullandırılmaması kararlaştırılmıştır.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları çerçevesinde hazırlanan konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunan şirketler için bu değerlendirme konsolide bilançolar üzerinden yapılması gerekmektedir.

Konsolide finansal tablolar bir grubun finansal tablolarının tek bir işletme (ana) gibi sunulduğu finansal tablolarıdır. Konsolide finansal tablolar ana ortaklığın tüm bağlı ortaklıklarını kapsamaktadır.

TL'si cinsinden kredi kullanacak şirketin, ilgili mevzuat uyarınca bağımsız denetime tabi bir şirket statüsünde olmaması halinde, şirket bu karar kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Kararda belirtilen “en güncel finansal tablolar” ifadesi ile Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartları çerçevesinde konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunanlardan konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunmayanlardan konsolide olmayan; aynı standartlara uygun olarak hazırlanıp Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmiş en güncel finansal tablolar kastedilmektedir.

Buna göre, bağımsız denetime tabi olan şirketlerin 31.12.2021 tarihli bilançoları en güncel finansal tablolarıdır.

Örnek Uygulama

Bir şirketin;

Yabancı para nakdi varlıkları 700.000 Dolar ve 200.000 Avro

Aktif toplamı 40 milyon Türk Lirası

Yıllık net satış hasılatı 200 milyon Türk Lirası

olduğunu kabul ettiğimizde TL cinsinden ticari kredi kullanıp kullanamayacağı aşağıdaki şekilde belirlenecektir.

Hesaplama aşağıdaki gibi yapılması gerekiyor :

Yabancı Para (YP) Nakdi Varlıkları / Aktif Toplamı veya Son 1 Yıllık Net Satış Hasılatından Büyük Olanı > 10%

Örneđimizde yıllık net satış hasılatı, aktif toplamdan büyük olduğundan hesaplamada yıllık net satış hasılatını dikkate alınması gerekiyor. Ayrıca bu uygulama kapsamında, YP nakdi varlıkların TL karşılığının hesaplanmasında hesaplama tarihine ait Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru kullanılacaktır.

Örnek 1

	Dolar	Avro
Kur (varsayılan)	17.20	18,40
Varlık	700.000	200.000
Türk Lirası Karşılığı	12.040.000 TL	3.680.000 TL
Yabancı para nakdi varlıkları toplamı	15.720.000 TL (12.040.000 TL + 3.680.000 TL)	
Yıllık Net Satış Hasılatı	200.000.000 TL	
Sonuç	(15.720.000 / 20.000.000)	
Ticari Kredi Kullanım Durumu	YP nakdi varlıkları yıllık net satış hasılatının %10 'unu aşmadığından kredi kullanabilir.	

Bu örnekte şirketin 15.720.000 TL YP pozisyonu, net satışlarının %10' u olan 20.000.000 TL 'den küçük olduğu için; TL cinsinden yeni kredi kullanabilecektir.

Örnek 2

Cironun 90.000.000 TL olduğunu kabul edersek

	Dolar	Avro
Kur (varsayılan)	17.20	18,400
Varlık	700.000	200.000
Türk Lirası Karşılığı	12.040.000 TL	5.340.000 TL
Yabancı para nakdi varlıkları toplamı	15.720.000 TL (12.040.000 TL + 3.680.000 TL)	
Yıllık Net Satış Hasılatı	90.000.000 TL	
Sonuç	(15.720.000 / 90.000.000)	
Ticari Kredi Kullanım Durumu	YP nakdi varlıkları yıllık net satış hasılatının %10' unu aştığından kredi kullanamaz.	

Bu örnekte şirketin 15.000.000 TL olması gereken YP pozisyonu, 15.720.000 TL olduğu için ve net satışlarının %10'u olan 9.000.000 TL den büyük olduğu için; TL cinsinden yeni kredi kullanamaz.

Yabancı Para Nakdi Varlıklarının TL Karşılığı 15 Milyon TL'yi Aşmayan Şirketler

YP nakdi varlıklarının TL karşılığı 15 milyon TL'yi aşmayan Şirketler, kredi başvuru tarihi itibarıyla, mevcut YP nakdi varlıkları ile en güncel finansal tablolarına göre aktif toplamını ve son 1 yıllık net satış hasılatını;

Bağımsız denetim kuruluşuna tespit ettirmeleri ve kullanacakları kredinin vadesi boyunca YP nakdi varlıklarının TL karşılığının 15 milyon TL'yi aşmayacağını beyan ve taahhüt etmeleri,

Söz konusu beyan ve taahhüdün banka tarafından kontrolünün sağlanmasını teminen Şirketlerin her ayın ilk 10 iş günü içinde bir önceki ay sonu bilançosuna göre, YP nakdi varlıklarının, aktif toplamının ve bir önceki ay sonu itibarıyla son 12 aylık net satış hasılatının güncel değerini bankaya bildirmeleri Kuralına göre, bu uygulamadan muaf tutulacakları belirtilmektedir.

BDDK tarafından yapılan basın duyurusunda;

Kapsamın Belirlenmesinde Kullanılacak Bilgi ve Belgeler

Bir Şirketin Karar kapsamında olup olmadığı, bu Şirketin YP nakdi varlık toplamı ile bağımsız denetimden geçmiş en güncel finansal tabloları uyarınca aktif toplamı ve son 1 yıllık net satış hasılatının bağımsız denetim kuruluşu tarafından onaylanarak belgelendirilmesi suretiyle belirlenecektir. Konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunan Şirketler için bu değerlendirme konsolide bilanço üzerinden yapılacaktır.

Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Onaylanmak Suretiyle Tevsik Edilmesi Gereken Belgelerin Hazır Olmaması Durumu

Karar tarihinden sonra yapılacak kredi başvuru tarihi itibarıyla, bağımsız denetim kuruluşlarınca YP nakdi varlıkları toplamı henüz tespit edilmemiş ya da bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmiş güncel finansal tabloları hazır bulunmayan ya da kredi başvuru tarihini izleyen 3 aylık dönem itibarıyla YP net pozisyon açığı bağımsız denetim kuruluşlarınca henüz tespit edilmemiş olan Şirketlerin;

Bağımsız denetim sürecinin başlatıldığını ilgili bankaya belgelendirilmesi ve

YP nakdi varlıkları toplamının, aktif toplamının, bir önceki ay sonu itibarıyla son 12 aylık net satış hasılatının ve başvuru tarihini izleyen 3 aylık dönem itibarıyla YP net pozisyon açığının güncel değerini ilgili bankaya beyan etmesi ve

Bu beyana göre yapılacak değerlendirme çerçevesinde söz konusu şirketin, Karar kapsamındaki kredi kullandırım sınırlamasına girmemesi kaydıyla söz konusu Şirketlere TL cinsinden yeni bir nakdi ticari kredi tahsisi yapılması mümkündür.

Kapsama Dahil Olmayan Şirketlerin Durumu

YP nakdi varlıklarının TL karşılığı 15 milyon TL'yi aşmayan Şirketler Karar kapsamındaki kredi sınırlamasına dahil olmayacaktır. Ancak, bu Şirketlerin kredi başvuru tarihi itibarıyla,

Mevcut YP nakdi varlıkları ile en güncel finansal tablolarına göre aktif toplamını ve son 1 yıllık net satış hasılatını bağımsız denetim kuruluşuna tespit ettirmeleri,

Kullanacakları kredinin vadesi boyunca YP nakdi varlıklarının TL karşılığının 15 milyon TL'yi aşmayacağını ya da aşıya bile aktif toplamından ya da son 1 yıllık net satış hasılatından büyük olanının yüzde onunu geçmeyeceğini beyan ve taahhüt etmeleri,

Söz konusu beyan ve taahhüdün banka tarafından kontrolünün sağlanmasını teminen Şirketlerin her ayın ilk 10 iş günü içinde bir önceki ay sonu bilançosuna göre YP nakdi varlıklarının, aktif toplamının ve bir önceki ay sonu itibarıyla son 12 aylık net satış hasılatının güncel değerini bankaya iletmeleri gerekmektedir.

Sınırlama Kapsamına Giren Ticari Kredi Türleri ve Mevcut Kredi Limitlerinin Durumu

Kararda ve yukarıda belirtilen her 3 şartı da sağlayan şirketler için, Karar tarihinden sonra kullanılacak, TL cinsinden her türlü nakdi ticari kredi sınırlama kapsamına girmektedir.

Bu kapsamda, Karar tarihinden önce müşterilere tahsis edilmiş limitler doğrultusunda kullanılacak rotatif nitelikli krediler ile KMH, kurumsal kredi kartları ve gecelik krediler için uygulama yukarıda belirtildiği şekilde yapılacaktır. Dolayısıyla 27 Haziran 2022 tarihiyle başlayan hafta içinde vadesi dolacak, yenilenecek bu tür krediler için ilgili müşterilerin gerekli belgeleri bu ay sonunda yapılacak hesaplama kadar ve yalnızca önceki ay sonuna göre bakiye artışı gerçekleşmiş ise tamamlaması gerekmektedir. Karar tarihinden önce kredi başvurusu yapılarak sözleşmesi akdedilmiş ancak henüz kullandırımı yapılmamış ve yalnızca 27 Haziran 2022 tarihiyle başlayan hafta içinde kullandırımı yapılacak olan spot nitelikli TL cinsinden nakdi ticari krediler için ise herhangi bir ilave kontrol yapılmasına gerek bulunmamakta olup, ilgili krediler Karar'dan etkilenmeyecektir.

Doğrudan Borçlandırma Sistemi (DBS) gibi gayri nakdi krediler, nakdi krediye dönüşmediği sürece Karar kapsamında değildir.

Diğer taraftan, Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca ya da 5411 sayılı Bankacılık Kanununun Geçici 32 nci maddesi uyarınca Karar tarihinden sonra yeniden yapılandırılan krediler, yeni kullandırım olarak değerlendirilmeyecektir. Ancak yeniden yapılandırma kapsamında olmayan ve Karar tarihinden sonra sözleşme koşullarının değiştirilmesi suretiyle yenilenen ya da mevcut kredilerin kısmen veya tamamen yeniden finanse edilmesi için kullanılan kredilerin yeni kullandırım olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Karar Kapsamında YP Cinsinden İhraç Edilmiş Menkul Kıymetler ve Eurobond Gibi Borçlanma Araçlarının Durumu

Kararda da belirtildiği üzere YP nakdi varlıklar kapsamına Şirketlerin altın da dahil olmak üzere efektif dövizleri ile bankalardaki YP mevduatları dahil olup, Şirketlerin yurt içi yerleşiklerce YP cinsinden ihraç edilmiş menkul kıymetler ve Eurobond gibi borçlanma araçlarından oluşan diğer parasal varlıkları Kararda belirtilen YP nakdi varlıklar kapsamına girmemektedir. Ancak Şirketlerin, yurt dışı yerleşiklerce YP cinsinden ihraç edilmiş menkul kıymetler ve hisse senetleri ile yurt dışı yerleşiklerle yapılan ters repo gibi diğer parasal varlıkları da Karar kapsamındaki YP nakdi varlık tutarının hesaplamasına dahil edilecektir.

Söz konusu Karara ve Basın Açıklamasına aşağıdaki linklerden ulaşabilirsiniz.

BDDK'unun 10250 sayılı karar;
<https://www.bddk.org.tr/Mevzuat/DokumanGetir/1127>

BDDK'unun 10250 sayılı karar ile yapılan basın duyurusu;
<https://www.bddk.org.tr/Duyuru/EkGetir/951?ekId=824>

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

TÜRKERLER Bağımsız Denetim
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.